

📄 Senere ændringer til forskriften



[Se detaljeret overblik](#)



[LOV nr 515 af 06/06/2007](#)

📄 Ændrer i/ophæver

📄 Yderligere dokumenter



Beretninger fra ombudsmanden, der anvender denne retsforskrift



GÆLDENDE

## Redaktionel note

(\* 1) Oprindeligt lov nr 215 af 31/05/1963.

FOR nr 11100 af 22/11/1837

Justitsministeriet

Yderligere oplysninger >

# Fr. indeholdende nærmere Bestemmelser ang. den Selveierbønder ved Fr. 13 Mai 1769 hiemlede Testationsfrihed.

...1.) Naar en gift Eiendomsbonde, der lever i det sædvanlige Formuesfællesskab med sin Hustrue, vil benytte den Frihed, Fr. 13 Mai 1769 § 5 giver ham til at giøre testamentarisk Anordning over hans Gaard med Tilbehør, bør han dertil erhverve Hustruens Samtykke.

2.) Ved den testamentariske Anordning, som Forældre saaledes giøre over en Selveiergaard, kan det og bestemmes, at den af dem, der bliver den Længstlevende, skal, dog under de nærmere Bestemmelser, som den efterfølgende 4 § indeholder, beholde Gaarden med Tilbehør, imod et Vederlag, der svarer til den Værdie, hvorfor Gaarden i sin Tid skal overlades til et af Børnene, hvilket Vederlag sikkres i Eiendommen og udbetales i de Tilfælde, hvori Børns Fædreneeller Mødrene-Arv ellers skal udbetales dem. Den Længstlevende er ikke bemyndiget til at sælge Gaarden, uden at den først tilbydes den Søn eller Datter, som den i sin Tid skal tilfalde, hvilken da skal være berettiget til at modtage samme for den i Testamentet satte Værdie og med Beløbets Tilveiebringelse have Henstand til den anden derpaa følgende Juni eller December Termin, hvilken sidste ved denne Leilighed ogsaa i Jylland bliver at regne for Omslagstermin. Saafremt bemeldte Arving ikke er myndig, skal Sagen, inden Beslutning tages om Gaardens Overtagelse, indstilles til det Kgl. Cancellies Bedømmelse. Det følger ellers af sig selv, at der ved Ægtefolkenes fælles Testament ogsaa kan bestemmes yderligere Indskrænkning i den Længstlevendes Raadighed over Gaarden, og at det navnlig kan formenes denne at pantsætte samme, ligesom den Længstlevende i intet Tilfælde kan give nogen Panteret foran de Arvelodder, som ere Børnene tilfaldne efter den forhen afdøde Fader eller Moder, hvilke Arvelodder, som foranført, blive prioriterede i Gaarden, indtil der paa anden Maade giøres Arvingerne Fyldest for samme.

3.) Det følger ligeledes af sig selv, at den Længstlevende ikke kan efter sin Ægtefælles Død gjøre nogen Forandring i den engang, til Fordeel for et af Børnene, af dem tilkiendegivne sidste Villie, men skulde bemeldte Barn døe eller ei ville modtage Eiendommen, kan den Længstlevende ved en ny testamentarisk Disposition bestemme, hvo af de øvrige Børn der skal træde i dets Sted, saafremt det fælles Testament ei allerede indeholder nogen Bestemmelse desangaaende.

4.) Den Ret til at beholde Gaarden, som der ved Ægtefolks fælles Testament kan tillægges den Længstlevende af disse, skal med Hensyn til Manden ikke være indskrænket til den Tid, han bliver hensiddende ugift, ligesom Gaarden og, naar Enken indlader sig i nyt Ægteskab, kan forblive hos hende og hendes anden Mand, saalænge indtil den Søn, hvem Gaarden efter Testamentet skal tilfalde, bliver myndig, hvorved i Overensstemmelse med Lovens 3-17-34 forstaaes, at han har opnaaet 18 Aars Alderen, eller den Datter, som den er tillagt, indgaar Ægteskab. Naar saaledes Enken indgaar nyt Ægteskab, bør en Forretning af vedkommende Skifteforvalter foranstaltes optaget, som viser Beskaffenheden af Gaarden med Tilbehør, der, som foranført, i sin Tid skal afleveres til en Søn eller Datter. Ligeledes bør og en saadan Forretning optages, hvor det ellers ved Anvendelsen af § 2 maate være fornødent til fuldstændig Oplysning om, hvad den vedkommende Arving i sin Tid kan fordre. Iøvrigt skal den Søn eller Datter, som i Anledning af Enkens nye Ægteskab kommer i Besiddelse af Gaarden, saafremt Testamentet ikke indeholder nogen for Samme fordeelagtigere Bestemmelse, fyldestgiøre hende for sin Halvpart i Gaarden efter den Værdie, som den ved lovlig Vurdering findes at have, uden Hensyn paa den i Testamentet til Regel for Delingen mellem Børnene satte Værdie, og bør i dette Tilfælde samme Frist til Summens Tilvebringelse gives, som i § 2 er tilstaaet.

5.) Istedetfor en saadan Disposition, som §§ 2 og 4 hiemle en Selveierbonde og hans Hustrue Ret til at oprette til hinandens Fordeel, skal det ogsaa, uanseet de have Livsarvinger, staae dem frit for ved reciprokt Testament at bestemme, at den Længstlevende skal beholde Gaarden med Tilbehør som sin fuldkomne Eiendom, imod efter foregaaet edelig Taxation at udbetale den Førstafdødes Arvinger  $\frac{1}{3}$  af Gaardens og dens Tilbehørs sande Værdie, denne dog kun beregnet efter Fradrag af den derpaa hvilende Gield, hvormed disse i ethvert Tilfælde skulle lade sig nøie, samt endelig under den Betingelse, at den Længstlevende frafalder sin Ret til at tage Broderlod efter den Førstafdøde, hvor ellers en saadan Ret maatte tilkomme den.

6.) Forsaavidt en Selveier ingen Livsarvinger har, skal han ikke i Benyttelsen af Fr. 13 Mai 1769 § 5 være bunden til nogen af sine Arvinger, men han kan borttestamentere Gaarden med Tilbehør til hvem han vil, ligesom det heller ikke skal være fornødent at fastsætte noget Vederlag til hans Slægtninge. Dog skal han, naar han besidder Eiendommen i Fællesskab med sin Hustrue, i Overensstemmelse med § 1, have dennes Samtykke, naar han vil benytte foranførte Testationsfrihed til Fordeel for Andre, end Hustruen selv. Iøvrigt kunne Ægtefolk, som ingen Livsarvinger have, oprette sligt Testament til Bedste for hinanden indbyrdes.

7.) Den Selveiere ved Fr. 13 Mai 1769 § 5 tilstaaede Ret til at bestemme, hvad der skal følge med Gaarden og regnes til dens Besætning, skal ikke indskrænkes til Creaturbesætning, men ogsaa indbefatte Inventarium, Indboe og Udboe af alt Slags, som findes i Gaarden.

8.) Den ovennævnte ved Fr. 13 Mai 1769 § 5 Selveiere tilstaaede og ved denne Fr. nærmere forklarede og bestemte Testationsfrihed finder Sted, hvad enten en Selveiergaard besiddes med fuldkommen eller kun med ufuldkommen Eiendomsret, og tilkommer ligeledes selv de Arvefæstere, som ei ere berettigede til at sælge eller pantsætte deres Gaarde, forsaavidt saadant kan bestaae med det Arvefæstebrev eller andet Document, hvorpaa Testators Hiemmel til Eiendommen grunder sig; fremdeles skal den og være anvendelig paa bebyggede Hovedgaardsjorder, (naar disse ikke overstige 12 Tønder Hartkorn), hvorimod det ikke skal være til Hinder for Rettighedens Udøvelse over en af uprilegeret Hartkorn bestaaende Gaard, at dette maatte være af et større Beløb. Hvad Steder med Tillæg af mindre end 1 Tønde Hartkorn angaaer, da, eftersom disse ei kunne betragtes som Selveiergaarde, saa kunne Eierne, hvad enten Jorderne ere frie eller ufrie, ikke raade over samme ved Testament anderledes, end i Medhold af de almindelige Love,...Foranførte Bestemmelser ere at forstaae om Ager og Engs Hartkorn; dog bliver Skov- og Mølleskyld at medregne efter det sædvanlige Forhold 1:2. Forøvrigt skal det ikke, for at kunne udøve den oftnævnte ved Fr. 13 Mai 1769 § 5 og denne Fr. hiemlede Testationsret, være fornødent, at Paagieldende efter sin Fødsel og personlige Stilling hører til Bondestanden.

9.) Ligesom den, der besidder flere Selveiergaarde, ikke kan ved Testament tillægge eet Barn flere af disse, saaledes kan der heller ikke forbeholdes den Længstlevende flere Gaarde; dog maa Sidstnævnte ogsaa kunne beholde den Gaard, som er tillagt en ikke fuldmyndig Søn eller en Datter, indtil han bliver fuldmyndig og hun gift, hvorved det imidlertid i Overeenstemmelse med § 4 bliver at iagttage, at i det Tilfælde, hvor Enken gifter sig paa ny, ikke Fuldmyndighed, men alene Myndighed udkræves, for at vedkommende Søn skal sættes i Besiddelse af Gaarden. Ei heller kan det Foranførte være til Hinder for, at den Længstlevende beholder de flere Eiendomme, der kunne tilfalde den som Boeslod efter Loven.

10.) En Enke, der eier en Selveiergaard, kan i Eet og Alt udøve den Testationsfrihed, som hiemles i denne Fr. Imidlertid kan den Enke eller Enkemand, som hensidder i uskiftet Boe efter den Afdøde, uden at der, medens denne levede, er gjort nogen testamentarisk Anordning om Gaarden, ikke benytte den nævnte Testationsfrihed anderledes, end at den Afdødes Arvinger maae beholde den allerede faldne Fædrene- eller Mødrene-Arv uforkrænket.

11.) Det skal have sit Forblivende ved den Tilladelse, som Fr. 13 Mai 1769 § 5 giver Selveiere til at dictere deres sidste Villie til Tingbogen og deraf tage en Udskrift. Det Gebyhr, som ved denne Leilighed skal erlægges, (bliver fremdeles, i Overeensstemmelse med Fr. 13 Mai 1769 § 5, sammenholdt med Sportel-Regl. 22 Mart. 1814 § 154, 9 Sk. Sølv til Dommeren og 18 Sk. Sølv til Skriveren foruden Tillægsafgiften efter bemeldte Reglem. § 156). Udskrifter af Retsprotocollen meddeles paa stemplet Papir (af 4 Classe § 3). Naar Vedkommende vil fremlægge en forud skriftlig affattet testamentarisk Disposition, (kan denne være på ustemplet Papir), men til Udskriften maa det ovenmeldte stemplede Papir bruges, ligesom for Modtagelsen og Udskriften betales Gebyhr, som foranført. Naar Testatorerne formedelst Alder eller Sygdom ikke ere istand til at møde paa Tingstedet, kunne de begiære Extraret sat paa deres Bopæl for at modtage Erklæringen af deres sidste Villie, og da betales i Gebyhr (1 Rbd. 48 Sk. til Dommeren og ligesaameget til Skriveren, foruden den ovenberørte Tillægsafgift), hvorhos der som Godtgjørelse for Befordringen, uden Hensyn til kortere eller længere Vei, i ethvert Tilfælde betales 2 Rbd. Sølv til den vedkommende Retsbetient, (eller hvis Dommer og Skriver-Embederne ere adskilte, da til hver af disse); men ingen særskilt Betaling maa da tages for Actens Beskrivelse og Forsegling eller i Anledning af de ved Forretningen brugte Vitterligheds-Vidner. Naar der i et engang oprettet Selveierbonde-Testament siden foretages nogen Forandring, bliver i Eet og Alt det Samme at iagttage, som ved selve Testamentets Oprettelse. Iøvrigt ophæver et i Overeensstemmelse med Fr. 13 Mai 1769 § 5 og denne Fr. oprettet Selveier-Testament ikke Nødvendigheden af Skiftehold efter den Afdøde, hvor samme ellers efter Loven og Anordningerne er fornødent, men ligesom Testamentet i det Hele bør tages til Følge ved Skiftets Afslutning, saaledes kan Gaarden med Tilbehør ikke med Hensyn til Skiftegebyhrene og de dermed forbundne Udgifter beregnes til en større Værdie, end den, hvortil samme i Testamentet er ansat.

12.) Det staaer ogsaa en Selveier frit for under de sædvanlige Testationsformer at oprette et Testament af det Indhold, som denne Fr.hiemler, og skal han saa i Tilfælde bruge det for Testamenter anordnede stemplede Papir. Forsaavidt Testamentet oprettes mellem Ægtefolk saaledes, at det giver den ene af disse Adkomst til, efter den andens Død, at besidde Gaarden med de Indskrænkninger, som denne Frs. §§ 2 og 4 indeholde, bør, hvis det oprettes i den førstangførte Form, en Afskrift af den til Tingbogen dicterede Villies-Erklæring indføres i Panteprotocollen og derfor det sædvanlige Tinglæsnings- og Protocollations-Gebyhr betales, ligesom Testamentet, når det paa anden Maade er oprettet, bør tinglæses.

# Om

Retsinformation.dk er indgangen til det fælles statslige retsinformationssystem, der giver adgang til alle gældende love, bekendtgørelser og cirkulærer m.v. Der er også adgang til Folketingets dokumenter og beretninger fra Folketingets Ombudsmand. På retsinformation.dk anvendes der ikke cookies.

# Besøg også

Vælg site

▼